

Dosarul nr. 2ra-2303/18

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, judecătorul: V. Muntean
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: V. Clima, E. Palanciuc, N. Vascan

Î N C H E I E R E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alla Rînd împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile de apel declarate de către Alla Rînd reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

c o n s t a t ă :

La 26 septembrie 2016, Alla Rind a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că, la 01 august 2011 a depus la Judecătoria Centru, mun. Chișinău cererea de chemare în judecată împotriva lui Vasile Scobioală, Anna Tabunșcic, Tatiana Oleinic, Anatolii Oleinic, Cristina Dorojneac și Dmitrii Oleinic cu privire la obligarea reconstruirii bunului și încetarea dreptului de proprietate comună pe cote părți.

Reclamanta a menționat că prin hotărârea din 16 septembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată înaintată de Alla Rînd a fost admisă parțial, iar cererea reconvențională depusă de Anna Tabunșcic a fost respinsă ca neîntemeiată.

Reclamanta a precizat că fiind atacată cu apel, prin decizia din 25 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul său, casată hotărârea instanței de fond și admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alla Rînd, iar prin decizia din 12 noiembrie 2014 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, au fost admise

recursurile declarate de Alla Rînd, Vasile Scobioală și Anna Tabunșic, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2014, iar cauza fiind remisă la rejudecare în instanța de apel, care prin decizia din 24 decembrie 2015, a admis apelul declarat de Alla Rînd, a casat integral hotărârea din 16 septembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, iar prin încheierea din 28 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de Ana Tabunșic, Vasile Scobioală și Alla Rînd, au fost considerate inadmisibile.

Alla Rînd a punctat că, după mai mulți ani de tergiversare a procesului și emitere de hotărâri, casate ulterior, cu trimiterea cauzei de la o instanță la alta spre rejudecare, i s-a încălcat dreptul de a beneficia de un proces echitabil, în termen rezonabil după cum prevede art.192 alin.(1) din Codul de procedură civilă, fiind totodată încălcate valorile definite în art.6 și 14 CEDO, iar vina pentru tergiversarea examinării în termen rezonabil a cauzei revine evident atât părților, dar și instanțelor judecătorești, care au tolerat comportamentul abuziv al părților, dar și care nu au fost capabile până acum să realizeze un act judiciar efectiv, care să nu fie casat de atâtea ori, fără a fi remisă cauza la rejudecare. În plus, instanțele judiciare compromiteau eforturile reprezentantului său, avocatul Viorel Chetrușcă de a pune capăt abuzurilor de procedură și de a readuce procesul în mediu legal de soluționare echitabilă, în timp rezonabil.

Reclamanta a relevat că, a devenit și victima discriminării, în raport cu alți cetățeni cărora, în cazuri similare, li s-au respectat drepturile menționate mai sus, fiind încălcate și valorile specificate în art. 14 CEDO.

În opinia sa, ținând cont de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres, imposibilitatea de a se bucura în modul cuvenit de proprietatea sa, de garanțiile prescrise de lege, neliniștea, nedreptatea, starea de dezamăgire, neîncrederea cauzată, incomoditățile prin care a fost nevoită să treacă, ca urmare a tergiversării examinării în termen rezonabil a cauzei sale timp de 4 ani și 9 luni, se justifică solicitarea de compensare a prejudiciului moral la suma de 50 000 lei.

Reclamanta a solicitat, admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Alla Rînd împotriva lui Vasile Scobioală, Anna Tabunșic, Tatiana Oleinic, Anatolii Oleinic, Cristina Dorojneac și Dmitrii Oleinic cu privire la obligarea reconstruirii bunului și încetarea dreptului de proprietate comună pe cote părți, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a prejudiciului moral pe care îl estimează la suma de 50 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Alla Rînd împotriva Ministerului Justiției, cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, a fost admisă parțial, constatată încălcarea dreptului reclamantei la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-3883/11, a fost încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Allei Rînd suma de 10 000 lei în vederea reparării prejudiciului moral, în rest pretențiile cu privire

la încasarea prejudiciului moral în sumă de 40 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8 000 lei au fost respinse ca neîntemeiate.

În susținerea soluției date instanța de fond a concluzionat că solicitările reclamantei din cererea de chemare în judecată sunt întemeiate, însă parțial se încadrează în prevederile legii.

La 24 decembrie 2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

La 12 ianuarie 2017, Alla Rînd reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

La 05 mai 2017 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus supliment la cererea de apel împotriva hotărârii instanței de fond prin care a reiterat solicitările inițiale și a solicitat admiterea acestora.

Prin încheierea din 27 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Alla Rînd reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă cu acordarea apelantei termen până la 18 octombrie 2017, ora 11:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivată cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază.

În cadrul ședinței din 18 octombrie 2017, Alla Rînd reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a depus cerere de apel motivată solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 01 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Alla Rînd reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, și menținută hotărârea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

La 22 iunie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 01 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel și respingerea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului recurentul a menționat că nu este de acord cu decizia din 01 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, o consideră neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece instanța ierarhic inferioară a interpretat în mod eronat legea și în acest sens a aplicat eronat normele de drept material, dar și a apreciat arbitrar probele la dosar.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 01 noiembrie 2017, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la

26 februarie 2018, confirmarea despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, la 22 iunie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la

justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean